

संगणकिकृत अधिकार अभिलेख्यांचा वापर करून
शेतकऱ्यांशी संबंधित डिजीटल माहिती तयार
करण्यासाठी संनियंत्रण समिती (Steering Committee)
व अंमलबजावणी समिती (Implementation
Committee) गठित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: संकिर्ण-२०२२/प्र.क्र. ३१३/ल-१.

पहिला मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : ०४ ऑक्टोबर, २०२२.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाकडून शेतकऱ्यांशी संबंधित डिजीटल माहिती तयार करण्यासाठी पायाभूत बाबींची पूर्तता करण्याबाबत सुचना देण्यात आलेल्या आहेत. त्याअनुषंगाने (१) शेतकऱ्यांची माहिती (Database) ही अधिकार अभिलेखाबरोबर संलग्नित करणे, (२) गांव नकाशांचे Geo referencing करणे, (३) GIS आधारित वास्तविक वेळेवर आधारित (Real time) पीक पाहणी या तीन गोष्टींकरीता तंत्रज्ञानाधारित प्रणाली विकसीत करणे अभिप्रेत आहे. याकरीता भूमी अभिलेख विभागाकडील अस्तित्वात असलेल्या डेटाबेसमध्ये आधार संलग्निकरण व इतर माहितीचा समावेश करण्याची आवश्यकता आहे. शेतकऱ्यांशी संबंधित सदर डिजीटल माहिती (Database) चा उपयोग महसूल, कृषी, सहकार, महसूल (मदत व पुनर्वसन) इत्यादी विभागांना होणार आहे. त्यामुळे शेतीशी संबंधित कामांमध्ये सुकरता येणार असून शेतकऱ्यांचे जीवनमान उंचावण्यास मदत होणार आहे. सदर प्रयोजनासाठी राज्यस्तरावर संनियंत्रण समिती व अंमलबजावणी समिती गठित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती. त्यानुसार शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाने शेतकऱ्यांशी संबंधित डिजीटल माहिती तयार करण्यासाठी पायाभूत बाबींची पूर्तता करण्याबाबत सुचना दिल्या असल्याने (१) शेतकऱ्यांची माहिती (Database) ही अधिकार अभिलेखाबरोबर संलग्नित करणे, (२) गांव नकाशांचे Geo referencing करणे, (३) GIS आधारित वास्तविक वेळेवर आधारित (Real time) पीक पाहणी या तीन गोष्टींकरीता तंत्रज्ञानाधारित प्रणाली विकसीत करणे अभिप्रेत आहे. याकरीता महसूल/भूमी अभिलेख विभागाकडील अस्तित्वात असलेल्या डेटाबेसमध्ये आधार संलग्निकरण व इतर माहितीचा समावेश करण्याची आवश्यकता आहे. सदर प्रयोजनासाठी धोरणात्मक निर्णय घेणे व त्यांच्या अंमलबजावणीचा आढावा घेण्यासाठी खालीलप्रमाणे राज्यस्तरावर संनियंत्रण समिती (Steering Committee) गठित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	अधिकाऱ्याचे पदनाम	समितीतील पदनाम
१	मा.मुख्य सचिव.	अध्यक्ष
२	अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग.	सदस्य सचिव
३	अपर मुख्य सचिव (सहकार), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग.	सदस्य
४	प्रधान सचिव (मदत व पुनर्वसन).	सदस्य
५	प्रधान सचिव (कृषी), कृषी व पदुम विभाग.	सदस्य
६	प्रधान सचिव (माहिती व तंत्रज्ञान), माहिती व तंत्रज्ञान विभाग.	सदस्य
७	प्रतिनिधी, कृषी व किसान कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार	सदस्य
८	इतर सचिव/प्रधान सचिव/अपर मुख्य सचिव आवश्यकतेनुसार.	निमंत्रित सदस्य

उपरोक्त संनियंत्रण समितीमार्फत दर २ महिन्यांनी कार्यवाहीबाबतचा आढावा घेण्यात येईल.

२. उपरोक्त संनियंत्रण समितीने घेतलेल्या धोरणात्मक निर्णयांची अंमलबजावणी करण्यासाठी खालीलप्रमाणे अंमलबजावणी समिती (Implementation Committee) गठित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	अधिकार्याचे पदनाम	समितीतील पदनाम
१	अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग.	अध्यक्ष
२	अपर मुख्य सचिव (सहकार), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग.	सदस्य
३	प्रधान सचिव (कृषी), कृषी व पणन विभाग.	सदस्य
४	प्रधान सचिव (मदत व पुनर्वसन)	सदस्य
५	जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.	सदस्य
६	संचालक (माहिती व तंत्रज्ञान), माहिती व तंत्रज्ञान विभाग.	सदस्य
७	आयुक्त (कृषी), कृषी व पदुम विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.	सदस्य
८	आयुक्त (सहकार), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.	सदस्य
९	सह सचिव (ल-१), महसूल व वन विभाग.	सदस्य सचिव

उपरोक्त अंमलबजावणी समितीची बैठक दरमहा घेण्यात येईल.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२१००४१५५४५९९३१९ असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(भगवान सावंत)

अवर सचिव

प्रति,

१. मा. मंत्री (महसूल)/मा.राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
२. मा.मुख्य सचिव यांचे सह सचिव.
३. सचिव, कृषी व किसान कल्याण विभाग, भारत सरकार.
४. मा.अपर मुख्य सचिव (महसूल, मुद्रांक शुल्क व नोंदणी), महसूल व वन विभाग.
५. मा.अपर मुख्य सचिव (सहकार), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. प्रधान सचिव (कृषी), कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. प्रधान सचिव (मदत व पुनर्वसन) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
९. संचालक (माहिती व तंत्रज्ञान), माहिती व तंत्रज्ञान विभाग.
१०. आयुक्त (सहकार), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
११. आयुक्त (कृषी), कृषी व पदुम विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१२. सह सचिव (ल-१), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. निवड नस्ती (ल-१).